

Correctievoorschrift VWO

2017

tijdvak 1

economie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het bij de toets behorende correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden met inachtneming van het correctievoorschrift toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 53 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van drie scorepunten voor het hele examen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1 Quichote

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$TO = TK$$

$$2,5 \text{ mln.} \times (P - \text{€ } 0,05) = \text{€ } 0,4 \text{ mln.} \rightarrow P = \text{€ } 0,21$$

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Bij laagconjunctuur is sprake van een lagere vraag naar elektriciteit, hetgeen over de gehele linie leidt tot een lagere prijs van elektriciteit 1
- Het windmolenpark krijgt ook te maken met deze prijsdaling. Dit werkt ten nadele van de winst (ook al wordt de afzet van windenergie niet beïnvloed door verminderde vraag) 1

Opmerking

Een antwoord via een lagere hoeveelheid verkochte elektriciteit door windmolenpark Quichote levert geen scorepunten op.

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- De directie heeft (als agent) een financieel belang bij het vergroten van de winst door te kiezen voor een bedrijfsvoering met de laagste kosten, terwijl de maatschappelijke organisaties (als principaal) een voorkeur hebben voor de meest milieuvriendelijke productiewijze 1
- De directie heeft een informatievoorsprong wat betreft de bedrijfsvoering en kan daarom haar doelstelling ongemerkt voorrang geven boven die van de maatschappelijke organisaties 1

4 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Beleggen in aandelen heeft het voordeel dat hij zo mede-eigenaar wordt van het windmolenpark en medezeggenschap/informatie krijgt 1
- Beleggen in aandelen heeft het nadeel dat het leidt tot meer risico, aangezien het rendement afhankelijk is van het bedrijfsresultaat (terwijl obligaties een vaste rentevergoeding bieden) / aandeelhouders bij liquidatie van een onderneming als laatste betaald krijgen 1

Opgave 2 Phillipscurve richtsnoer voor beleid

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Als het werkloosheidspercentage daalt, wordt de arbeidsmarkt krapper / wordt de productiefactor arbeid schaarser, waardoor de lonen (meer dan de arbeidsproductiviteit) kunnen stijgen. Bedrijven zullen deze loonkostenstijging willen doorberekenen in de verkoopprijzen. (Dit leidt tot loonkosteninflatie.)

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- In situatie A was de inflatie (op jaarbasis) 1,5%.
In situatie B wordt de inflatie (op jaarbasis) 4,5%.
De stijging van de inflatie in procentpunten is dus 3,0%
(en dat is minder dan 3,5%) 1
- De daling van de werkloosheid van 5,25% in A naar 1,75% in B is
 $\frac{3,5}{5,25} \times 100\% = 66,67\%$ (en dat is meer dan de vereiste 40%) 1

Opmerking

Bij kleine verschillen met aflezen van de werkloosheid kunnen scorepunten worden toegekend.

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de belastingverlaging stijgen de netto-inkomens en zullen naar verwachting de particuliere bestedingen toenemen. Hierdoor zal de opbrengst aan btw en accijnzen toenemen / de productie toenemen, waardoor ook de opbrengsten aan inkomsten-/vennootschapsbelasting toenemen. (Als gevolg hiervan stijgt de staatsschuld minder dan de oorspronkelijke daling van de belastingopbrengst.)

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

De toename van de bestedingen als gevolg van belastingverlaging zal op korte termijn de werkloosheid kunnen doen dalen, zolang er sprake is van geldillusie / de inflatieverwachting bij het publiek niet wordt bijgesteld. Na enige tijd merkt het publiek dat de werkelijke inflatie hoger wordt dan verwacht. Op langere termijn zullen daardoor de particuliere bestedingen neerwaarts worden bijgesteld, als gevolg waarvan de werkloosheid weer oploopt tot de NAIRU.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Verhoging van de arbeidskorting betekent een verlaging van de loonbelasting, waardoor (vakbonden hun looneisen zullen matigen en) de groei van het loonniveau wordt getemperd. Hierdoor kunnen de loonkosten per product bij binnenlandse bedrijven dalen en verbetert hun concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland. De exportvraag zal toenemen en voor de toename van de productie zal meer arbeid moeten worden ingezet. De (NAIRU zal hierdoor dalen en de) langetermijn-Phillipscurve zal naar links verschuiven.
- Verhoging van de arbeidskorting betekent een verlaging van de loonbelasting, waardoor het besteedbaar inkomen van werkenden toeneemt. De binnenlandse bestedingen zullen toenemen en voor de toename van de productie zal meer arbeid moeten worden ingezet. De (NAIRU zal hierdoor dalen en de) langetermijn-Phillipscurve zal naar links verschuiven.

Opgave 3 Financiële blessuretijd voor BVV

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$0,675 \times 20.000 = 13.500$$

$$0,69 \times (20.000 - 13.500) = 4.485$$

$$\frac{13.500 + 4.485}{20.000} \times 100\% = 89,9\% \text{ (afgerond)}$$

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $Q_{sk} = 0,675 \times 20.000 = 13.500$

- $Q_{iv} = 0,69 \times (20.000 - 13.500) = 4.485$

- $TO = 200 \times 13.500 + 15 \times 4.485 \times 17 = 3.843.675$

1

- $TK = 25.000 \times 17 + 14.000.000 = 14.425.000$

- $TO - TK = 3.843.675 - 14.425.000 = -10.581.325$

- $10.581.325 - 350.000 = 10.231.325$

- De sponsors zouden € 10.231.325 (voor het seizoen 2014-2015)

- moeten bijleggen

1

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

De aanschafkosten van het stadion zijn voor de gemeente een specifieke investering. Als BVV failliet gaat is de gemeente Brudam eigenaar van een voetbalstadion waar zij geen andere bestemming voor kan vinden. Om in de toekomst nog huurinkomsten van BVV te kunnen blijven ontvangen moet de gemeente wel akkoord gaan met de huurverlaging.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist gevonden positief extern effect zijn:

- Bij thuiswedstrijden van BVV komen veel supporters naar de stad die ook bestedingen doen bij bedrijven (zoals in de horeca).
- BVV is een bekende club in het betaald voetbal en zet de gemeente Brudam in de schijnwerpers. Dit kan leiden tot toename van economische activiteiten/particuliere initiatieven in Brudam.

Opmerking

Bij een antwoord dat betrekking heeft op de eigen bedrijfsvoering van de club geen scorepunt toekennen.

14 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

De seizoenkaarthouders, goed voor ruim twee derde deel (67,5%) van de capaciteit van het stadion, zullen wel blijven komen. Hun bijdrage is al voor het hele seizoen betaald.

Opgave 4 Hypotheekrente in Hoogland: een onnodig hoge prijs?

15 maximumscore 3

0,96 procentpunt

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Het CPI in Hoogland stijgt met $\frac{2,7}{103,00} \times 100\% = 2,62\%$.

De reële rentevoet in Hoogland wordt $\frac{104}{102,62} \times 100\% - 100\% = 1,34\%$.

Het CPI in Laagland stijgt met $\frac{1,65}{102,40} \times 100\% = 1,61\%$.

De reële rentevoet in Laagland wordt $\frac{102}{101,61} \times 100\% - 100\% = 0,38\%$.

In Hoogland ligt de rentevoet $1,34 - 0,38 = 0,96$ procentpunt hoger.

indien vijf berekeningen juist	3
indien vier berekeningen juist	2
indien drie berekeningen juist	1
indien minder dan drie berekeningen juist	0

Opmerking

Als de reële hypotheekrente is berekend als hypotheekrente – inflatie maximaal 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

In Hoogland zijn de netto-rentelasten als gevolg van de aftrekbaarheid van de hypotheekrente lager dan in Laagland. Met het voordeel wat betreft de inkomstenbelasting zullen (meer) mensen in Hoogland een (hogere) hypothecaire lening aangaan. Als gevolg van deze hogere vraag naar hypothecair krediet liggen de rentepercentages in Hoogland hoger.

17 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- De vier grootste hypotheekverstrekkers hebben in Hoogland een veel groter marktaandeel/grotere marktmacht dan in Laagland, waardoor in Hoogland de prijsconcurrentie minder is.
- De vier grootste hypotheekverstrekkers hebben in Hoogland een veel groter marktaandeel dan in Laagland, waardoor in Hoogland eerder prijsafspraken tot stand kunnen komen. Als gevolg hiervan heeft Hoogland een hogere hypotheekrente.

18 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- Verstrekkers van hypothecaire leningen uit Laagland worden naar de Hooglandse hypotheekmarkt getrokken vanwege de hogere rente. Door dit extra aanbod zal in Hoogland de rente op de hypotheekmarkt dalen / Door het verminderen van het aanbod van hypothecaire leningen in Laagland zal in dat land de hypotheekrente stijgen. (Zo groeien de rentepercentages naar elkaar toe).
- Een deel van de vragers van hypothecaire leningen uit Hoogland zal in Laagland een lening proberen te krijgen. Hierdoor verruimt de hypotheekmarkt in Hoogland / verkraapt de hypotheekmarkt in Laagland, waardoor in Hoogland de hypotheekrente zal dalen / in Laagland zal stijgen (en de rentepercentages naar elkaar toe groeien).

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Als de overheid grote bedragen heeft uitstaan bij verstrekkers van hypothecaire leningen bestaat de mogelijkheid dat deze opnieuw risico's gaan nemen in de verwachting dat bij problemen de overheid het niet op een faillissement zal laten aankomen / opnieuw steun zal bieden. Om dat (*moral hazard*) te voorkomen ziet de overheid er op toe dat dat deze banken afzien van het voeren van een agressief prijsbeleid.

Opgave 5 Zorg verzekerd?

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Met beperkte informatie over de gezondheid van de verzekerden zal de verzekeraar zich bij het bepalen van de hoogte van de premie richten op een gemiddeld gezondheidsrisico. Dit leidt ertoe dat voornamelijk mensen met een relatief hoog gezondheidsrisico zich zullen verzekeren. De premie zal daardoor gaandeweg hoger komen te liggen, waardoor opnieuw verzekerden met de laagste risico's zullen besluiten 'uit te stappen'.

21 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist argument is:

Door de kostenverschillen die voortvloeien uit minder doelmatige bedrijfsvoering niet te compenseren, blijven verzekeraars een prikkel houden om doelmatig te werken om zodoende de premie voor verzekerden laag te houden / meer winst te maken.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

	groep I	groep II	groep III
risico per schadegeval voor verzekeraar	$\frac{1}{20} \times 35.000 =$ € 1.750	$\frac{1}{50} \times 35.000 =$ € 700	$\frac{1}{100} \times 35.000 =$ € 350
risico t.o.v. premie per schadegeval voor verzekeraar	$1.750 - 800 =$ € 950	$700 - 700 =$ € 0	$350 - 600 =$ - € 250
totale netto-bijdrage als verevening	$950 \times 100.000 =$ € 95 mln.	0	$- 250 \times 200.000 =$ - € 50 mln.

Het totaal aan uit te keren bijdragen uit het vereveningsfonds van € 95 miljoen kan niet volledig worden gedekt door de € 50 miljoen opgelegde heffingen.

23 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste argumentatie is:

Met het verplichte karakter worden mensen met lage gezondheidsrisico's ook verzekerd. Deze mensen hadden anders wellicht niet deelgenomen. Daarmee kan de premie voor mensen in hogere risicogroepen lager blijven dan als deze verzekering niet verplicht was geweest.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste argumentatie is:

Als er een verplichting geldt voor het afsluiten van een verzekering, kan de situatie zich voordoen dat bij sommige verzekerden de betalingsbereidheid lager is dan de gerekende premie (met als gevolg een negatief consumentensurplus). Deelname van deze personen aan de verzekering zal dan een negatief effect hebben op het totale consumentensurplus.

Opgave 6 Toch nog sparen?

25 maximumscore 1

Die zal dalen.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Er zal minder geld in handen zijn van het publiek (ter financiering van het economisch verkeer).

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

De rente is gedaald tot 2,5% in 2012, terwijl in dat jaar de stijging van de consumentenprijsindex eveneens 2,5% bedraagt. Aangezien er in het voorbeeld ook sprake is van belasting op spaartegoeden, zal het reële rendement voor Yvonne na belastingen negatief zijn.

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Op korte termijn zijn de omloopsnelheid van het geld (V) en het prijspeil (P) constant. Minder besparingen leiden via stijging van de maatschappelijke geldhoeveelheid (M) tot een stijging van de omvang van de transacties (T).

28 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Op lange termijn is volgens de verkeersvergelijking van Fisher (ook) de omvang van de transacties (T) constant. De toename van de geldhoeveelheid (M) die ontstaat als gevolg van de maatregel zal daardoor uiteindelijk bijna volledig worden opgevangen door een stijging van het prijsniveau (P).

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 30 mei.

Ook na 30 mei kunt u nog tot 14 juni gegevens voor Cito accorderen. Alle gegevens die vóór 14 juni zijn geaccordeerd, worden meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in de webbased versie van Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

economie vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo

Bij het centraal examen economie vwo:

Op **pagina 7**, bij **vraag 11** toevoegen:

Opmerking

De volledige scorepunten dienen ook te worden toegekend aan kandidaten die correct berekende totale opbrengsten en totale kosten hebben vermenigvuldigd met miljoenen euro's.

Toelichting:

In opgave 3 is in tabel 1 per abuis de toevoeging ' (mln. euro) ' achter de definities van TO en TK geplaatst.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren economie vwo.

Het College voor Toetsen en Examens,
Namens deze, de voorzitter,

drs. P.J.J. Hendrikse